GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 58. Mercurĭ 13 (25) Martie 1885.

Brașovŭ, 12 (24) Martie 1885.

Numai de curêndŭ ni s'a făcutŭ din partea unorŭ foi maghiare și a acelorŭ foi române, carĭ se distingŭ prin serviciele ce le aducŭ dușmanilorŭ noștri, că noi, cei dela „Gazeta Transilvaniei,“ prin aceea că criticămŭ purtarea archiereilorŭ amŭ periclitá anatomia bisericei și amŭ pregăti calea unorŭ stărĭ anarchice în sînulŭ ei.

Se'nțelege, guvernulŭ nu póte fi învinovățitŭ de nimicŭ, ce se petrece în țéră, Archiereii sunt și mai puținŭ de vină. când lasă sĕ se întêmple ce vrea d. Trefort, și uneltele mititele ale celor dela putere, pașalele oficióse și nesficióse de prin comitate, dóră vorŭ avé ađi mai multă cinste și omeniă și li se va dá mai multŭ creḑĕmêntŭ decâtŭ unei foi române „rĕsvretitóre“ — orĭ chiar vr'unui preotŭ românŭ agitatorŭ, care cetesce „Gazeta.“

Astfeliu ne-a bătutŭ Dumneḑeu pe noi ca în unire cu aderenții noștri, preoțĭ și mirenĭ, sĕ purtămŭ vina la tóte relele, ce bântuie ađi acésta nefericită țéră și poporațiunea ei și mai nefericită. Noi cari descoperimŭ mișeliele suntemŭ turburatorii, anarchiștii periculoșĭ. Cei dela putere comitŭ fărădelegile numai si numai, pentru că îi jidărimŭ și îi neodihnimŭ noi neastêmpĕrații, cari facemŭ „tăciunăriă politică.“*)

Dacă s'a disolvatŭ societatea „Iulia,“ din Clușiu, „Gazeta“ e de vină; dacă se confișcă bibliotecile tinerimei nóstre studióse, totŭ „Gazeta“ e de vină; dacă se prigonesce profesorulŭ de limba română din Sătmarŭ, asemenea „Gazeta“ are pĕcatulŭ pe sufletŭ; dacă se tragŭ în judecată ómenĭ nevinovațĭ și pacînicĭ pentrucă țînŭ la ḑilele marĭ din istoria nóstră națională, voindŭ a se folosi de libertatea individuală, totŭ „Gazeta“ e capulŭ rĕutățilorŭ; dacă în fine gendarmii intră cu baionetele împlântate în bisericĭ și gonescŭ afară pe evlavioșii creștinĭ cu preotŭ cu totŭ, profanândŭ sacrulŭ altariu, acésta totŭ „Găzeta a pricinuit'o.

Dar acum se întêmplă altă mișeliă. Dela 7 (19) a lunei curente *biserica română unită* din comuna Șiermașiu, în Câmpiă, *este încuiată* și acum în ajunulŭ Pascilorŭ *preotulŭ nu mai póte ținé sf. liturghiă și sfintele rugăciunĭ* și acésta numai și numai pentru că așa le place unorŭ *armenĭ* nerușinațĭ, carĭ țînŭ în arendă moșia de acolo.

Aicĭ nu mai e vorba de unŭ parastasŭ alŭ lui Horia, nicĭ de ordinulŭ ministrului, nicĭ de circularulŭ mitropolitului, ci unŭ preotŭ românŭ cu mica sa comună stă față cu volniciile arendașului curții și ale dregĕtorilorŭ lui ungurĭ.

Unŭ omŭ de bună credință ne-a împărtășitŭ ḑilele trecute adevĕratele cause, pentru carĭ preotulŭ românŭ din Șermașŭ este ađi așa de multŭ prigonitŭ de cătră adversarii némului nostru.

Acestŭ preotŭ, ni se asigură, a avutŭ până acuma o purtare adevĕratŭ românéscă. Elŭ n'a mai suferitŭ ca poporulŭ sĕ fiă esploatatŭ de proprietarĭ și arendatorĭ, elŭ clădi o scólă frumósă română, se puse în fruntea poporului în tóte cestiunile ce privéu interesulŭ naționalŭ. De aceea streinii și veneticii nu'lŭ potŭ suferi și vréu cu orice prețŭ sĕ'lŭ gonéscă de acolo.

*) Complimentulŭ celŭ mai nou ce ni'lŭ face »Viitorulŭ« în agonia morții sale. Red.

Prigonirĭ de acestea însĕ s'au începutŭ a devenĭ de tóte ḑilele; ceea ce însĕ nu s'a mai pomenitŭ până acum, de când robimŭ și muncimŭ pe acestŭ pămêntŭ îngrășatŭ cu sângele nostru, este faptulŭ ca unŭ flécŭ de arêndașŭ sĕ aibă cutezarea a închide biserica română împedecândŭ astfelŭ pe preotŭ de a serví în ea.

In fața acestui faptŭ revoltătorŭ trebue sĕ întrebămŭ, dacă mai esistă astăḑĭ o autoritate bisericéscă română unită, dacă mai esistă unŭ Metropolitŭ în Blașiu, séu s'au transportatŭ cu toții, și consistoriu și Mitropolitŭ, la Pesta de unde nu mai audŭ și nu mai sciu nimica de ce se 'ntêmplă în Ardélŭ?

Punemŭ aceste întrebărĭ, din causă că dela 19 Martie n., de când s'a comisŭ atentatulŭ din partea anarchiștilorŭ armenĭ arendașĭ dela Șermașĭ, au trecutŭ cincĭ ḑile și astăḑĭ celŭ multŭ trebuia sĕ primimŭ o telegramă dela Blașiu, în care sĕ ni se anunțe, că arêndașulŭ s'a trasŭ în judecată și că s'a datŭ deplină satisfacțiune bisericii, restabilindu-se ordinea publică turburatŭ din Șermașŭ.

Dar póte că amŭ greșitŭ cu vr'o ḑi în socotéla nóstră, de aceea mai așteptămŭ sĕ vedemŭ ce mĕsurĭ a luatŭ autoritatea bisericéscă din Blașiŭ față cu atentatulŭ revoltătorŭ și ne mai pomenitŭ din Șermașŭ.

CRONICA POLITICĂ.

Duminecă, în 22 Martie, Împĕratulŭ Germaniei și-a serbatŭ a 88-a aniversare a ḑilei nascerei sale. Incă nicĭ unŭ monarchŭ europénŭ nu scimŭ sĕ fi ajunsŭ până acum la acéstă etate înaintată. »N. fr. Presse« accentuéză, că bĕtrânulŭ împĕratŭ doresce susținerea păcii și că acésta este una din trăsurile cele mai frumóse ale domniei sale. Necontenitele pregătirĭ de rĕsboiu ale statelorŭ europene, adauge numita fóiă, deșteptă îngrijirĭ marĭ, mai alesŭ acum în primăvéră. Inainte cu 14 ḑile încă, când s'a ivitŭ deodată cestiunea afgană, temerea că va isbucni unŭ rĕsboiu anglo-rusescŭ era încă mare. Dar Anglia a făcutŭ totŭ posibilulŭ spre a evitá rĕsboiulŭ și a primitŭ condițiunea rusécă, ca trupele ruse sĕ rĕmână în posițiunile ocupate. Causele neînțelegerilorŭ însĕ nu suntŭ delăturate. La aplanarea conflictului afganŭ se mai adauge și arangeamentulŭ egiptênŭ subscrisŭ de tóte puterile, care dovedesce dorința de pace a lorŭ. Apoi mai vine și împăcarea Germaniei cu Anglia. Prințulŭ de Wales s'a dusŭ în persónă la Berlinŭ spre a felicitá pe împĕratulŭ Wilhelm, totodată a trămisŭ și Regele Italiei pe ducele de Genua ca representatŭ alŭ sĕu la festivitatea din Berlinŭ. Fóia vienesă vede în aceste visite o confirmare a păcii și a marelui prețŭ și a tăriei alianței ce unesce pe Germania cu Austria. Viitorulŭ ne va dovedí, dacă acéstă pĕrere este fundată séu nu.

*

„Budapester Correspondenz“ comunică, că ântéia sesiune a dietei unguresci pentru perioda legislativă 1884 până la 1887 se va închide în totŭ casulŭ în a doua jumĕtate a lunei Maiu și dieta se va convoca în a doua sesiune celŭ mai târḑiu pe la sfêrșitulŭ lui Septemvre. Totŭ la tómnă se va constitui camera magnaților în noua sa formă, dacă proiectulŭ de reformă va deveni până atuncĭ lege. O convocare mai timpuriă a dietei după ântéia sesiune cu greu se póte aștepta, deórece vorŭ trece mai multe sĕptĕmânĭ, până ce se va stabilí lista acelorŭ magnațĭ, carĭ plătescŭ o dare fonciară de celŭ puținŭ 3000 fl.

*

Incăierările dintre Turcĭ și Albaneșĭ continuă cu multă înverșunare. O telegramă din Belgradŭ dela 19 Martie n. comunică, că, după scirile sosite dela granițele sêrbescĭ, la Vranja în direcțiune spre împrejurimile Pristinei s'au auḑitŭ bubuiturĭ de tunurĭ timpŭ de câteva óre. Se crede, că între Prizrena și Pristina a fostŭ o luptă între Turcĭ și Arnăuțĭ. Amĕnunte despre acéstă luptă n'au sositŭ încă.

*

In privința arangeamentului afganŭ comunică o telegramă a lui Thornton din Petersburg o declarare a ministrului de esterne alŭ Rusiei, că trupele rusescĭ nu vorŭ înaintá din actualele posițiunĭ ocupate, afară numai dacă trupele afgane vorŭ înaintá și vorŭ atâcá pe Rușĭ, séu dacă s'ar iví unŭ casŭ deosebitŭ, ca de esemplu turburărĭ în Penjdeh. Ministrulŭ rusŭ a mai declaratŭ, că comandanțilorŭ rușĭ li s'au datŭ cele mai stricte ordine, de a evitá prin tóte mijlócele posibile unŭ conflictŭ. »Times« ḑice că prin acestŭ arangeamentŭ Rusia câștigă numai timpŭ, pe care-lŭ va întrebuințá bine, ér Anglia din contră va perde.

*

Englesii au începutŭ a înaintá în contra Sudanesilorŭ, precum spune o telegramă din Suachimŭ. După o scurtă încăerare ce au avut'o cu trupele lui Osman Digma, Englesii au intratŭ în Hasheen. Inimiculŭ s'a retrasŭ. In urma recunóscerilorŭ făcute, Englesii s'au întorsŭ în taberă, ér Sudanesii au reocupatŭ posițiunile părăsite de Englesĭ. Generalulŭ Graham a datŭ ordinŭ, ca tóte trupele sale se ésă din taberă, afară de unŭ batalionŭ de ómenĭ, care va remánea spre pază.

Atentatŭ asupra unei biserice române.

Șermașulŭ mare, 11 (23) Martie 1885.

Stimate Domnule Redactorŭ! Amŭ ajunsŭ cu impertinența armeano-ungară la culme, am ajunsŭ de arbitriulŭ trece în violență crudă, încâtŭ sĕvêrșirea cultului divinŭ și a rugăciunilorŭ în biserică cu forța brutală încă se împedecă.

Unde sĕ alergămŭ nu avemŭ, pentru că cei ce ne lovescŭ sunt și judecătorii. Décă alergămŭ la justiția, celŭ mai sfântŭ dreptŭ se întórtocă și se mistifică, ba cu martorĭ depravațĭ și plătițĭ celŭ mai sfântŭ dreptŭ se declară de neadevĕrŭ.

De multŭ timpŭ mĕ aflu în relațiunĭ neamice față cu omnipotenta nóstră curte boeréscă. Din rea intențiune m'a încurcatŭ și în procese criminale. Precum scițĭ în Nr. 45 a. c. din „Ellenzék“ vestitulŭ arendatorŭ Lázár Moni a publicatŭ unŭ articulŭ defăimătorŭ, voindŭ a mĕ blamá înaintea autorităților mele eclesiastice. Fața cu o astfelŭ de impertinență și infamiă am trimisŭ unŭ rĕspunsŭ la „Ellenzék“ din Clușiu cu 2 fl. rugându-mĕ ca sĕ mi-lŭ publice.

Redacțiunea lui „Ellenzék“ a mai poftitŭ încă 5 fl. Ca 7 fl. sĕ-i țipŭ (aruncŭ) în pĕrĕu n'am pututŭ, prin urmare nu m'am pututŭ rectifica în acea fóiă, în care am fostŭ pe nedreptŭ defăimatŭ.

Impertinența merge încă și mai departe, din partea curței arendatorului se ducŭ *argații* la biserică în 19 Martie st. n. iau *cheile bisericei și încuie biserica*, care *și astăḑi e încuiată* și *serviciulŭ divinŭ în biserică e împedecată din simpla causă, că preotulŭ nu cunósce pe arendatorulŭ ca mai marele sĕu.*

Nu sciu ce pașĭ va face Domnulŭ protopopŭ alŭ Catinei Ioanŭ Moldovanŭ, care e avisatŭ de timpuriu și informatŭ despre insulta ce s'a făcutŭ bisericei și preoțimei române.

Alesandru Maiorŭ,
preotŭ românŭ.

Parastasele pentru Horia și d. Trefort.

Din marginea nordică a Archidiecesei unite, 10 Martie.

Domnule Redactorŭ! Pe aicĭ mai în tóte bisericile gr. cat. au intenționatŭ On. D-nĭ Preoțĭ a înălța rugăciunĭ cătră a-totŭ-putintele Creatorŭ pentru sufletele celorŭ trei Martirĭ: Horia, Cloșca și Crișanŭ în 28 Febr.

1885. Şi într'adevĕrŭ aceste sacre rugăciunĭ s'arŭ fi şi celebratŭ — décă imediatŭ înainte de aceea nu sosea cercularịulŭ despoticŭ alŭ Escelenţeĭ sale D-lŭ Arch. şi Metropolitŭ Vancea.

Cu tóte astea potŭ asigura, că ceea ce nu s'a pututŭ realisá în 28 Februariu, s'a realisatŭ în 1 Martie 1885, când acele umbre mărețe, — carĭ de înaltulŭ regimŭ maghiarŭ suntŭ fórte respectate — cu cea mai adêncă pietate din partea tuturorŭ Onor. D-nĭ preoţĭ în gândŭ verbalŭ şi în sacrele lorŭ rugăciunĭ au fostŭ pomenite! —

Abstrăgândŭ dela acésta — trebue sĕ mărturisescŭ, că toţĭ Românii de pe aci când se întêlnescŭ triştĭ, apĕsaţĭ şi melancolicĭ se întrébă unii pe alţii: Dér ce, frate Preotule, acuma la atâta amŭ ajunsŭ că chiar de capulŭ nostru bisericescŭ sĕ fimŭ opriţĭ a serví cultulŭ divinŭ pentru jertfele aduse martirilorŭ Sâmbătă adecă în ḑiua paresimilorŭ? şi mai departe îşĭ punŭ ei între ei, următórele întrebărĭ: Cum de a îndrăsnitŭ capulŭ nostru bisericescŭ a comite unŭ abusŭ anticanonicŭ, aşa de mare? Cum de a îndrăsnitŭ capulŭ nostru bisericescŭ într'unŭ modŭ aşa uşorŭ şi neprecugetatŭ a se supune unei provocărĭ ministeriale violăndŭ sêmţulŭ nostru şi canónele bisericescĭ?!! Şi cu toţii se unescŭ în acea espresiune, că după ce nu avemŭ sinodŭ, — unde pentru acéstă faptă anticanonică comisă de capulŭ nostru bisericescŭ sĕ'lŭ putemŭ trage la rĕspundere, — cu toţii am subscrie o plângere cătră sacratisima Maiestate — rugându'lŭ ca sĕ mijlocéscă restituirea vechei nóstre constituţiunĭ bisericescĭ şi dacă va fi de lipsă s'ar plânge asemenea şi la Sanctitatea Sa patriarchulŭ dela Roma, numai dacă unii dintre cei chiămaţĭ şi versaţĭ ar lua iniţiativa!

Şi în fine cu toţii mulţămescŭ d-lui ministru Trefort pentru faptulŭ acesta finŭ şi diplomaticŭ, făcutŭ cu voia orĭ fără de voia sa, în interesulŭ deşteptăreĭ Românilorŭ şi pentru glorificarea acelorŭ trei martirĭ, căcĭ vedeţĭ, d-le Redactorŭ, sĕ luămŭ lucrulŭ numai obiectivŭ, — aşa cum este: Dacă d-lŭ ministru Trefort nu făcea acestŭ pasŭ fórte finŭ şi diplomaticŭ, — abună sémă cei mai mulţĭ preoţĭ în Sâmbăta de 28 Februariu 1885, cu ocasiunea sânţireĭ prescurilorŭ aduse de credincioşĭ fiesce-care pentru morţii sĕi, — numai per tangentem arŭ fi pomenitŭ şi numele acestorŭ trei martirĭ, — şi póte numai alŭ ḑecelea preotŭ ar fi ţinutŭ vr'o predică în care ar fi pomenitŭ de martiragiulŭ celorŭ trei umbre! — şi cu astfelŭ de predicĭ poporulŭ nostru e fórte dedatŭ mai cu sémă dela 48 încóce! — şi apoi a doua ḑi póte nicĭ că se mai vorbia de cei trei martirĭ!

Însĕ D-ḑeulŭ Românilorŭ şi providenţa a voitŭ şi dispusŭ ca însuşĭ unŭ ministru maghiarŭ, în a căruĭ vine curge unŭ sânge francesŭ, sĕ deştepte sêmţulŭ românŭ, — şi sĕ gloririfice volens, nolens, umbra, martiragiulŭ şi faptele celorŭ trei martirĭ, căcĭ din momentulŭ ḑilei de 28 Februariu 1885 când preoţii nu au putută serví cultulŭ divinŭ înaintea câtorva babe şi bĕtrênĭ, înaintea câtorva prunci şi minorenĭ, domnii preoţĭ au fostŭ interpelaţĭ de aceia carĭ au dusŭ prescurile în biserică, că de ce nu au binecuvêntatŭ prescurile şi de ce nu au celebratŭ s. rugăciunĭ îndatinate? — La carĭ întrebărĭ juste, d-nii preoţĭ au fostŭ îndatoriţĭ a le rĕspunde adevĕrulŭ!... — Cine au fostŭ acei Horia, Cloşca şi Crişanŭ? eată cine! — şi de atuncea toţĭ Românii, pe strade, — în cârciumă, la lucru pe câmpŭ, la mărturii, — în têrgurĭ, — şi séra în cerculŭ familiei, nimica alta nu vorbescŭ, — decâtŭ de faptele şi martiragiulŭ celorŭ trei martirĭ, — iară copii cântă doinele: Horia şéde pe butucĭ!!! Ei, D-le Redactorŭ! trebue-ţĭ mai mare parastasŭ?!!!

Unŭ Ungurŭ moderatŭ ar trebui sĕ ḑică d-lui ministru Trefort: si tacuisses, philosophus mansisses, însĕ toţĭ Românii cei adevĕraţĭ în unanimitate şi susŭ şi tare trebue sĕ-i strige: Trăéscă Escelenţa Sa d-lŭ ministru Trefort, căcĭ fiĕ convinsŭ că faptulŭ sĕu celŭ finŭ şi diplomaticŭ în istoria naţiei maghiare va cuprinde unŭ pasagiu, — éră pe noi întru atâta ne-au îmbucuratŭ şi animatŭ, încâtŭ noi suntemŭ convinşĭ, că posteritatea română atâtŭ pentru acestŭ actŭ finŭ şi diplomaticŭ, câtŭ şi pentru tóte intenţiunile Escelenţeĭ Sale pe terenulŭ culturalŭ, socialŭ şi scolasticŭ făcute cu o intenţiune rară şi binevoitóre în interesulŭ deşteptăreĭ Românilorŭ, peste unŭ secolŭ îlŭ vomŭ glorifica şi îi vomŭ ţiné parastase!..

Unŭ Românŭ care strigă: „sĕ trăiéscă Trefort!“

Strigăte de desperare.

„Pesti Naplo“ nu e mulţămitŭ că Maghiarii dela stăpânire ne-au desmoştenitŭ de tóte drepturile, ci vrea cu orice chipŭ sĕ ne vaḑă şi împintenaţĭ. De aci strigătele de desperare, că Ardealulŭ e locuitŭ de sumedeniă de Românĭ şi numai de o mână de Maghiarĭ, carĭ se valachiséză. Iată acele vaete ale fóiei unguresci, care n'ar vrea sĕ mai audă, că suntŭ Românĭ în Ardélŭ, dér care işĭ va pune astă poftă în cuiu — pentru veciă:

„Situaţiunea Maghiarilorŭ ardelenĭ deveni fórte delicată de când agitaţiunea daco-română a luatŭ unŭ óre-care avêntŭ. Pericolulŭ e mare. Din 2,085,000 locuitorĭ ai Ardélului 630,000 suntŭ Maghiarĭ, 1,134,000 suntŭ Românĭ, 212,000 Saşĭ. Neegala împărţire a maghiarismului grăbesce pericolulŭ. In comitatele Hunedóra şi Făgăraşŭ 95 la sută suntŭ Românĭ, Alba inferióră Solnoc-Dobêca, Turda-Arieşŭ 80 la sută suntŭ Românĭ, în Năsĕudŭ Selagiu şi Sibiiu 70 la sută suntŭ Românĭ. In oraşele Braşovŭ, Sighişóra, Bistriţa, Alba-Iulia, Mediaşŭ, Sebeşŭ (săsescŭ), Orĕştiă, Deşŭ, Gherla, Deva, Ocna-Sibiului, Cluşiu, Breţcu, Abrudŭ, Hunedóra, Haţegŭ — parte maioriratea preponderentă a locuitorilorŭ, parte o minoritate însemnată suntŭ Românĭ. Maioritatea numerică au ei în cincĭ oraşe şi 9 comitate, maghiarismulŭ din contră numai în cele 4 comitate sĕcueştĭ. In comitatulŭ Cluşiu şi Selagiu elŭ — maghiarismulŭ — abia se mai susţine, ér în celelalte părţĭ e slabŭ, espusŭ sfărâmăriĭ şi valahisăreĭ. Maghiarulŭ învĕţă limba valahului, valahulŭ însĕ fórte arare-orĭ învaţă ungureasce. Elŭ e poporŭ bunŭ, însĕ uşorŭ se fanatiséză, şi stă sub influinţa popilorŭ, cari facŭ politică, sub a învĕţătorilorŭ, advocaţilorŭ şi a notarilorŭ de prin sate. Propaganda daco-română lucréză de multŭ şi fiind bine organisată ascultă de comanda adunărilorŭ din Sibiiu, pe când din contră până acum în Ardealŭ maghiarismulŭ n'a fostŭ organisatŭ.“

De peste munţĭ. Unŭ parastasŭ.

Sub acestŭ titlu, „Romanulŭ“ publică unŭ articulŭ ce se datoresce penei talentatului tênĕrŭ d. G. Ionescu şi cunoscutŭ tuturorŭ, Românilorŭ mai multŭ sub pseudonimulŭ „Gion.“ Reproducemŭ din acelŭ articulŭ următórele:

Amŭ aşteptatŭ ca ḑiarele transilvănene sĕ ne aducă câtŭ se póte mai multe amănunte asupra parastasului celebratŭ Sâmbătă la 16 Februariu, în tóte bisericile române ortodoxe, spre eterna memoriă a martirilorŭ libertăţilorŭ transilvane, Horia Cloşca şi Crişanŭ. Voiamŭ fórte sĕ vedemŭ, cum şi ce felŭ aveau sĕ privéscă acéstă religiósă datoriă a Românilorŭ, amicii şi vecinii noştri Ungurĭ.

Aşteptarea ne-a fostŭ rĕsplătită, căcĭ, pe lângă obicinuitulŭ »simţŭ« politicŭ alŭ amicilorŭ noştri arĕtatŭ şi în acéstă circumstanţă, amŭ mai vĕḑutŭ şi înscenarea unei generale acţiunĭ dramatice, — tragice pe alocurea, — cu tóte părţile şi accesorele ei.

Caracteristica acestei drame sĕu tragedii, care — (Ungurii credéu acésta) — avea sĕ se petrécă prin tóte oraşele Transilvaniei, e cuprinsă în următórele douĕ cuvinte scrise »Gazetei Transilvaniei« dela 2 Martie de unulŭ din corespondenţii sĕi din Câmpenĭ. Ungurii au creḑutŭ că cine scie ce are sĕ se întêmple; au luatŭ mĕsurĭ peste mĕsurĭ; au făcutŭ din ţînţarŭ armăsar.

Ţînţarulŭ pe care Ungurii îlŭ vedeau armăsarŭ a făcutŭ pretutindenĭ pe onorabilii »solgăbirĕi« (pretorĭ) şi păḑitorĭ ai liniscei publice sĕ tremure vargă în nóptea de Vinerĭ spre Sâmbĕtă, şi în cea de Sêmbĕtă spre Duminecă creḑêndŭ că haid! dă ortulŭ popii coróna s-tului Stefan. Toţĭ funcţionarii carĭ, dincolo peste munţĭ, facŭ »fericirea« ḑilnică a Românilorŭ, au deschisŭ ochii în 4 în 8, în 48, douĕ ḑile şi douĕ nopţĭ d'a rêndulŭ, căcĭ Statulŭ ungarŭ, din pricina parastasului comemorativŭ alŭ lui Horia, Cloşca şi Crişanŭ, trecea printr'o strîmtóre şi pe o punte subţire ca muchia cuţitului. Fără supĕrare, dar cu privire la pregătirile funcţionarilorŭ şi soldaţilorŭ relative la parastasurile române, nouĕ ni se pare că Ungurii, amicii şi vecinii noştri, au jucatŭ cu multă desĕvêrşire unŭ rolŭ superlativamente ridiculŭ. Şi, vedeţĭ d-vóstră, pentru nisce asimilatorĭ de talia compatrioţilorŭ d-lui Kallay, pentrunisce »stimabilĭ« luminătorĭ ai Orientului, asemenea rolurĭ nu suntŭ tocmai de cinste.

Au fostŭ sate romane, carĭ nu sciau de parastasulŭ lui Horia şi carĭ vĕḑêndŭ soldaţii că vinŭ la dênşii, că primarii îi privescŭ cu nişce ochĭ bleojdiţĭ de frică, că funcţionarii mai înalţĭ vinŭ, plécă şi ér se întorcŭ prin satulŭ lorŭ, au cercetatŭ şi au aflatŭ că e parastasulŭ lui Horia, şi a doua ḑi în linişte, cu tristă iubire şi neclintită speranţă s'au dusŭ la biserică şi s'au rugatŭ pentru Horia Cloşca şi Crişanŭ. Nu suntŭ tocmai subţirĭ ţĕranii din satele acelea, carĭ au sciutŭ că e aniversarea morţii lui Horia mulţămită vestei indirecte date de Ungurĭ, nu suntŭ tocmai subţirĭ, căcĭ alminterĭ arŭ fi trebuitŭ sĕ acopere, îndată după eşirea bisericei, cu subsemnăturile lorŭ o adresă de mulţămire autorităţilorŭ carĭ le vestiseră aniversarea.

După ce trece în revistă diferitele localităţĭ pe unde s'au serbatŭ parastase şi mĕsurile ridicule luate de Ungurĭ în ḑiua de 16 Februariu, continuă astfelŭ:

Şi tóte acestea de ce? Pentru ce consemnarea miliţiei, punerea în picióre a gendarmilorŭ, venirile şi plecările insolite ale funcţionarilorŭ de totŭ soiulŭ şi ale solgăbirĕilorŭ maghiarĭ?

Nu vĕdŭ altă causă la acéstă mişcare generală decâtŭ următórea: plăcerea ministrului d'a trămite în tóte părţile întrebările telegrafice cu privire la parastasulŭ lui Horia: cum s'a petrecutŭ? cine l'a întocmitŭ?

Şi după ce va primí ministrulŭ cine scie ce dosare şi ce rapórte asupra liniştitului parastasŭ, ḑiariştii de felulŭ şi de talia politicosului Gustav Beksics dela mai politicosulŭ »Pesti Hirlap« vorŭ începe sĕ strige érăşĭ că Ardealulŭ e în pericolŭ din causa »apoteosei tâlharilorŭ« »rabló zsiványok“, după cum spunŭ ḑiarele transilvanene că scrie simpaticulŭ »Ellenzék« din Cluşiu.

Totŭ astfelŭ mereu înainte! Asimilarea şi înfrăţirea Românilorŭ cu Ungurii facŭ paşĭ giganticĭ!...

Odinióră, în faţa unorŭ asemenea nedreptăţĭ şi prigonirĭ fără nume, bĕtrânii prelaţĭ ai bisericei ardelene isbucneau cu strigăte de mâniă. Mitropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ şi mitropolitulŭ Ionŭ Vancea din Blaşiu s'au civilisatŭ, s'au subţiatŭ, s'au ajunsŭ şi procedŭ altfelŭ făcêndŭ curte Ungurilorŭ şi autorităţilorŭ lorŭ.

Vomŭ reveni, căcĭ cestiunea merită sĕ fiă cunoscută şi de Românii din Ţĕră, cum ḑicŭ Românii de dincolo.

SCIRILE ḐILEI.

In sinodulŭ archidiecesanŭ gr. or. s'au mai alesŭ deputaţĭ mirenĭ: în cerc. VI Ilia, Dr. Ioanŭ Popŭ şi I. Dragomirŭ; în cerc. X Abrudŭ, Simeonŭ Demianŭ şi Gherasimŭ Candrea.

—0—

Dintre deputaţii aleşĭ pentru sinodulŭ diecesei Caransebeşului suntŭ cunoscuţĭ până acum: 1. Lugoşŭ: Dr. Al. Mocioni, C. Rădulescu; 2. Făgetŭ: L. Simonescu, At. Cimponeriu; 3. Coşiava: I. Bartolomeiu, I. Musteţa; 4. Zgribeştĭ: I. Janculescu, S. Scioponia; 5. Prebulŭ: Ant. Mocioni, I. Oprea; 6. Bogşia: Cor. Brediceanu, A. Diaconŭ: 7. Reşiţa: Ionŭ Budinţianŭ, Petru Brostênu; 8. Jam: Vincenţiu Babeşŭ; 9. Oraviţa: I. Ţĕranŭ, P. Cimponeriu; 10. Caransebeşŭ: S. Seracinŭ, I. Popovicĭ 11.; Teregova: I. Curescu, I. Sêrbu; 12. Mehadia: S. Stoica, I. Grama; 13. Bozoviciu: I. Novacŭ. I. Popovicĭ; 14. Jebelŭ: A. Damaschinŭ, I. Gherdanŭ; 15. Fizeşiu: Martinŭ Ţapu, Ioanŭ Popoviciu.

—0—

Presidiulŭ Curiei din Pesta a datŭ ordinŭ, ca pórta edificiului curialŭ sĕ fiă continuu supraveghiată de portarŭ şi de servitorii cancelariei. Acéstă disposiţiune s'a luatŭ din causa sgomotelorŭ împrăştiate despre atentate cu dinamită.

—0—

Defraudările postale în Ungaria suntŭ fără sfêrşitŭ, mai alesŭ în Pesta. La oficiulŭ postalŭ dela gara centrală acum şese lunĭ se instalase unŭ oficialŭ postalŭ Emerich Csapo cu o léfă anuală de 600 fl. Instrucţiunea a constatatŭ că Csapo a defraudatŭ trei scrisorĭ cu banĭ în sumă de 1600 fl.

—0—

Agio vamalŭ s'a stabilitŭ pentru luna Apriliu cu 23%.

—0—

Deputatulŭ Iónŭ Ronay pe când scobora pe treptele camerei a fostŭ bătutŭ la 19 Martie n. cu bastonulŭ de unŭ bărbatŭ bine îmbrăcatŭ, — advocatulŭ Franz Vargai. Când i-a aplicatŭ bastónele a ḑisŭ: »Asta'i pentru soţia mea!« Vargai fù arestatŭ, dér în urmă eliberatŭ pe garanţiă.

—0—

Agata Bârsescu va juca Joia viitóre în Burgtheater pentru ântéia óră pe „Quinault« din Narciss, ér după vacanţa Pascelorŭ va jucá rolulŭ »Ofeliei“ din Hamlet.

—0—

Citimŭ în »Rĕsboiulŭ“: Unŭ mare numĕrŭ de proprietarĭ şi comercianţĭ din Craiova au adresatŭ M. S. Regelui Carolŭ urmĕtórea telegramă: »Graniţele Austro-ungare, contra convenţiunii şi echităţii, stau închise vitelorŭ nóstre. Comerţulŭ cerealelorŭ paralisatŭ prin suprimarea porturilorŭ france Brăila şi Galaţĭ. Cum putemŭ, Maiestate, sĕ trăimŭ când nu mai avemŭ alte resurse de viaţă? Sunteţĭ depositarĭ destinelorŭ acestei ţĕrĭ. Rugămŭ, puneţĭ capĕtŭ miseriei ce nu mai putemŭ îndurá.«

—0—

S'au declaratŭ în stare de falimentŭ comercianţii: Anton Pedros pânzarŭ în Bucurescĭ cu unŭ pasivŭ de 80,000 lei, Tache Hagi Nazar şi Ghiţă Avramescu din Pitescĭ, Ovanes Hagian din Tulcea.

—0—

Primulŭ volumŭ alŭ dicţionarului Academiei, terminatŭ de d. Hăşdĕu, se va pune sub tiparŭ, spune »România.“ Volumulŭ conţine, în 500 de pagine, tóte cuvintele începĕtóre cu litera A.

—0—

Casa Botkin fraţii din Moscva, care făcea comerţŭ cu coloniale, a falimentatŭ cu unŭ pasivŭ de 2 milióne ruble.

—0—

In Bucurescĭ se va începe în curêndŭ unŭ intere-

santŭ procesŭ în contra a câtorva scopiţĭ — cei mai blĕstămaţĭ sectarĭ de pe faţa pămentului. Vomŭ ţiné în curentŭ pe cetitorii noştri despre acéstă afacere.

—0—

In Padua, Turinŭ şi Roma au isbucnitŭ turburărĭ din partea studenţilorŭ. Universitatea din Roma s'a închisŭ şi s'a ocupatŭ de trupe.

Bursa de Bucuresci.

Citimŭ în „Curierulŭ Financiarŭ“:

Primele ḑile ale sĕptĕmânei au fostŭ ocupate cu liquidările lunei precedente; de aicĭ a provenitŭ că şi cursurile au manifestatŭ o mare slăbiciune. Cu tóte astea, angajamentele nefiindŭ prea numerose din causa precauţiunilorŭ de care a căutatŭ sĕ se încongióre speculatorii seriosĭ şi agenţii de schimbŭ, în urma atâtorŭ insolvabilităţĭ, totulŭ s'a terminatŭ fără nicĭ unŭ incidentŭ.

Acum că liquidările s'au sfĕrşitŭ, transacţiunile au începutŭ a fi mai animate şi mai tóte valorile cotezŭ în urcare.

Dacia-Romania care cota în slăbiciune Lunĭ şi Marţĭ s'a urcatŭ până aseră sub impulsiunea a numerose cererĭ până la 302½ pe termenŭ. Urcare faţă cu cota de Sâmbĕtă de 6 lei de bucată. Pe banĭ gata, aceste valorĭ au începutŭ cu 293 şi au sfĕrşitŭ Joi cu 291½.

Naţionalele de asigurare au presentatŭ şi ele o ţinută bună. Plecândŭ dela 217 Lunĭ, au atinsŭ aseră 225 în lichidaţiă contra 218¼ Sâmbĕtă. Comptant au făcutŭ 217 şi apoi 216½.

Mobiliarele comptezŭ puţine afacerĭ. Ele au menţinutŭ cu tóte astea cursulŭ de 192; unŭ momentŭ au cotatŭ Marţĭ 194 pe banĭ gata, fără a putea însĕ sĕ se ţină aci.

Construcţiunile au fostŭ ferme. Dela 237½ comptantŭ şi 240 pe terminŭ, Lunĭ, ele s'au urcatŭ aseră la 243 şi 245 cu bune tendinţe.

In celelalte valorĭ, afacerĭ aprópe nule. Singura bursă de Mercurĭ a putută înregistrá următórele cursurĭ: Renta perpetuă 91⅞; Obligaţiile 5% 1884 ale oraşului Bucurescĭ 92; Funciarulŭ ruralŭ 7% 100⅜. In aceeaşĭ ḑi a apărutŭ în bursa nóstră 6% de căi ferate pe care nu ne aducemŭ aminte sĕ-lŭ fi mai vĕḑutŭ de multă vreme. Elŭ a făcutŭ 103¼. Unŭ avisŭ alŭ ministerului de finanţe prevestesce pe detentorĭ că a 11-a tragere la sorţĭ a acestorŭ din urmă titlurĭ se va face la 20 Martie curentŭ, în localulŭ casei de depunerĭ pentru amortisarea de obligaţiunĭ în valóre de 290,000 lei.

Prima aurului a arĕtatŭ în cursulŭ sĕptĕmânei înclinaţiunĭ seriose spre urcare. Ea s'a urcatŭ la 12½%, a atinsŭ 12.70 şi apoi a căḑutŭ în bursa de aseră la 12.30%.

In têrgulŭ liberŭ afacerĭ puţine. Capitalurile disponibile suntŭ rare; exportaţiunile n'au începutŭ încă sĕ dea avêntŭ afacerilorŭ. Fondurile de statŭ şi de societăţĭ au cotatŭ: 6% ruralŭ 89¾; obligaţiile vechĭ 5% ale oraşului Bucurescĭ 78; lozurile comunale 31—32; fonciarulŭ ruralŭ 5% 85½; urbanele 7% 97½; 6% 90; 5% 83½. Pensiunile variezŭ între 220 şi 225.

Acţiunile Prevederei au cotatŭ 101.

Dare de sémă.*)

Voila, finea lui Februariu 1885.

Domnule Redactorŭ!

Este lucru pe deplinŭ constatatŭ, că de bunăstarea materială condiţionéză şi starea intelectualăĭ, precum a individului aşa şi a unei naţiunĭ întregĭ, căcĭ sciutŭ este că cu câtŭ o naţiune stă mai bine în privinţa materială cu atâtŭ este mai superióră şi în privinţa intelectuală. Esemple din abundanţa de natura acésta ne dă chiar timpulŭ de faţă.

Luândŭ îndemnŭ de acestŭ motivŭ corpulŭ didacticŭ alŭ scólei centrale grăniţăresci din Voila, în 8 Ianuariu (27 Decemvre v.) a. c. a arangiatŭ o producţiune literară împreunată cu teatru etc. în scopŭ de a sări în ajutorulŭ elevilorŭ sĕracĭ dela acéstă scólă, lipsiţĭ de mijlóce.

Despre decursulŭ şi reuşita acestei producţiunĭ literare, la timpulŭ sĕu s'a publicatŭ în ḑiarele nóstre cele mai favorisătóre şi încurăgiătóre corespondenţe.

Cu ocasiunea acestei producţiunĭ, parte dela participanţĭ şi din supra solvirĭ a incursŭ preste totŭ suma de 50 fl. 50 cr. v. a. si adecă: Séra la cassă a incursŭ dela următorii mărinimoşĭ domnĭ:

Din Voila: Daniilŭ Şerbanŭ not. cerc. 1 fl. 20 cr.; N. Şerbanŭ par. gr. cat. 1 fl. 20 cr.; George Vasu arênd. 1 fl. 20 cr.; Moise Şerbanŭ arênd. 1 fl. 20 cr.; Hermann Kraus cu fam. 2 fl.; Familia Neumann 2 fl.; Nicolau Paleriu 1 fl. 20 cr.; Friedrich Maierŭ 1 fl.; Ioanŭ Bonnferth 1 fl. 20 cr.; Samoilŭ Gaborŭ 50 cr.; Iosifŭ Borzea colectorŭ 1 fl. 20 cr.; I. Şerbanŭ 1 fl. 20 cr. G. Şerbanŭ 50 cr.; I. Moianŭ 50 cr.; Panovitz Neumann 1 fl.; Şerbanŭ Sinteu 40 cr. — Din Becleanŭ: G. Bărsanŭ 1 fl. 20 cr.; G. Bodărnea 1 fl. 20 cr., Nicolau Taflanŭ 50 cr.; I. Trâmbiţaşŭ 50 cr.; Ioanŭ Taflanŭ sold. 20 cr. — Din Făgăraşŭ: d. Petru Popescu protopopŭ emerit. et stim. fam. 2 fl.; Nicolau Aronŭ par. şi înv. 1 fl. 20 cr.; I. Mureşianu cancel. comit. 1 fl.; Laurianŭ Hobianŭ 50 cr. — Din Şercaia: Ioanŭ Sĕlăgeanu cancel. pret. 2 fl — Din Perşianĭ: Franz Herzum 4 fl. 20 cr. — Din Sâmbăta infer. Nicolau Albani înv. de statŭ 1 fl. 20 cr. — Din Viştea infer. Georgiu Borzea not. cerc. 1 fl. — Nicolau Poparadŭ comerc. 1 fl. 20 cr. — Din Ucea infer. Valerianŭ Oprişŭ stud. 50 cr. — Din Scoreiu: Dumitru Bardaşŭ v. not. 50 cr.; Georg Thalmmann 50 cr. — Din Pojorta: Valeriu Negrea par. gr. c. 50 cr. — Din Lisa: Valerianŭ Poparadŭ comerc. 50 cr. — Din Vaidarece: Arseniu Bunea învĕţ. dirig. grăniţ. 1 fl.; — Maximilianŭ Receanu par. gr. c. 1 fl. — Din Breaza: Ioanu Haşiu s. not. 50 cr.; Ioanŭ Haşiu jun. învĕţ. 50 cr. Apoi on. d-nĭ: Alexandru Negrea sub loc. c. r. 1 fl. 20 cr.; Ioanŭ Halmagyi loc. ces. r. 1 fl.

Oferte mărinimóse au incursŭ dela următorii d-nĭ: din Făgăraşŭ: Dr. Stefanŭ Popŭ fisicŭ comit. 1 fl. 20 cr.; Ilariu Duvlea adv. 1 fl.; Dr. Nicolau Motocŭ cand. adv. 50 cr; Iacobŭ Popeneciu I v. not. comit. 50 cr; Andreiu Hintz otelierŭ 2 fl; Nicolau Sassebeşŭ par. gr. cat. în Veneţia inf. 50 cr. — Din Vaidarecea: Georgiu Poparadŭ not. cerc. 50 cr; Ioanŭ Petrişorŭ înv. grăniţ. 50 cr; Ioanŭ V. Popŭ învĕţătorŭ grăniţ. în Lisa 1 fl.

Au binevoitŭ a colecta în scopulŭ acesta d. Georgiu Moianŭ înv. la scóla de fetiţe în Braşovŭ şi fiu zelosŭ alŭ acestei comune dela următorii d-nĭ: Georgiu Belisimus direc. la scóla norm. 50 cr; Ioanŭ Dobreanŭ înv. norm. 50 cr; colectantulŭ 50 cr.

A mai colectatŭ d-nulŭ Nicolau T. Popŭ înv. dirig. grăniţ. în Mărginenĭ dela d-nii Georgiu Popŭ ces. r. loc. pens. 50 cr.; Georgiu Popŭ par. gr. or. 50 cr.; colectantulŭ 20 cr.

Decĭ suma venitelorŭ preste totŭ e de 50 fl. 50 cr. v. a., din carĭ supträgăudu-se spesele cu 30 fl. 50 cr. v. a, rĕmâne unŭ venitŭ curatŭ de 20 fl. v. a. în favorulŭ elevilorŭ săracĭ, spre care scopŭ s'au destinatŭ.

Priméscă decĭ pre acéstă cale toţĭ acei mărinimoşĭ domnĭ, carĭ au binevoitŭ a contribuí spre acestŭ nobilŭ scopŭ, profunda nóstră mulţămită.

In specia ne ţinemŭ de datorinţă a exprima căldurósele nóstre mulţămite on. d-nŭ Petru Popescu protopopŭ emerit., carele şi acum la adâncĭ bĕtrêneţe, n'a pregetatŭ a ne onorá cu presenţa d-sale, pentru care sacrificiu moralŭ şi materialŭ încă mulţĭ anĭ bunulŭ Dumneḑeu sĕ-i lungéscă firulŭ vieţii, ca sĕ mai pótă încuragia şi asistá şi pe viitorŭ la asemenea întreprinderĭ cu scopurĭ culturale şi filantropice.

Totŭ pre acéstă cale priméscă sincerile nóstre mulţumite toţĭ acei locuitorĭ din comuna Voila, carĭ într'unŭ modŭ séu într'altulŭ au contribuitŭ la deplina reuşită a acestei prime încercărĭ de producţiune literară şi teatru, carĭ pân'acum prin comunele rurale din Ţéra Oltului, nu s'au mai vĕḑutŭ.

In specia bravele nóstre romance: Eva D. Şerbanŭ, Rafira N. Şerbanŭ, Iustina G. Vasu şi Ludovica M. Şerbanŭ etc., carĭ ne-au datŭ tóte trebuinciósele ţĕsăturĭ la construirea cortinei, carea în lipsa celorŭ necesare, cu greu se póte construí. Priméscă de asemenea mulţumitele nóstre şi stim. d-ră înv. Sofia Gila pentru arangiarea cu gustŭ a salei de jocŭ; deasemenea d-nii: Nicolau Şerbanŭ stud. în dreptŭ la Pesta; Gavrilă Popŭ înv. dirig. grăniţ. în Lisa; Nicolau Ludu învĕţ. în Becleanŭ, pentru sucursulŭ binevoitorŭ, ce ni l'au datŭ.

Nu putemŭ a încheiá acéstă dare de sémă fără de a amintí, că amŭ dori din adênculŭ inimei, ca la ocasiunĭ de natura acesteia, ce urmărescŭ scopurĭ culturale şi filantropice, sĕ se alieze în mai mare mĕsură şi fără genare şi »papuculŭ orăşenescŭ« cu »opinca sătéscă,« căcĭ numai aşa vomŭ puteá lucra cu puterĭ unite, spre bunăstarea intelectuală şi materială a poporului nostru bântuitŭ ḑilnicŭ de atâtea calamităţĭ fără numĕrŭ.

Incă odată repeţimŭ — în numele micilorŭ elevĭ — priméscă mulţămitele nóstre toţĭ acei d-nĭ, carĭ ni-au datŭ binevoitorulŭ d-lorŭ sucursŭ într'unŭ modŭ séu într'altulŭ, dorindŭ, ca pre viitorŭ sĕ ne vedemŭ câtŭ mai mulţĭ — inteligenţĭ şi poporŭ — la asemenea ocasiunĭ.

In numele comitetului arangiatorŭ:

Daniilŭ Şerbanŭ, pres. eforialŭ — **Georgiu Dobrinŭ**, dirig. scol. şi secret. efor.

*) Intârḑiată din causa depărtării unui membru din comitetulŭ arangiatorŭ.

ULTIME SCIRI.

Membri opoşiţionalĭ ai camerei magnaţilorŭ au luatŭ hotărîrea sĕ respingă proiectulŭ de reformă.

—x—

„Monitorulŭ armatei“ anunţă, că colonelulŭ Moriz Pokorny, comandantulŭ reg. de inf. Nr. 2, s'a retrasŭ din serviciulŭ armatei.

—x—

Scirea dată de „Presse,“ că episcopulŭ Ronay ar fi desemnatŭ în loculŭ rĕposatului archiepiscopŭ catolicŭ din Bucurescĭ, Ignaţŭ Paoli, şi că guvernulŭ unguréscŭ ar susţiné candidatura lui, se declară de cercurile informate din Viena ca o curată invenţiune.

—x—

Academia sudslavă a hotărîtŭ, în şedinţa dela 21 Martie n. ţinută în Agramŭ, ca în vederea ordinului guvernului, care opresce ţinerea congresului literaţilorŭ sudslavĭ, sĕ se ţină la tómnă o şedinţă sĕrbătoréscă a Academiei, la care sĕ se invite învĕţaţii sudslavĭ şi alţĭ óspeţĭ. Ministrulŭ sêrbescŭ Novacovicĭ şi exministrulŭ Mijatovicĭ sĕ fi şi promisŭ că vorŭ asistá. Se vorbesce, că guvernulŭ croatŭ nu va permite nicĭ ţinerea acestei şedinţe, care nu e decâtŭ totŭ congresŭ, ḑice elŭ.

DIVERSE.

Carnea de calŭ. — Dela deschiderea primei măcelării la Paris, sub patronagiulŭ comitetului carnei de calŭ, în 1860, consumaţiunea acestui alimentŭ a mersŭ mereu crescêndŭ. In 1867 s'au mâncatŭ 2052 cai, 2421 în 1868, 2758 în 1869 şi aprópe 30,000 în 1870. La începutulŭ învestirei se aflau în Paris preste 100 mii cai. Greutatea de mijlocŭ a carnei fiindŭ aproximativŭ de 250 chilograme de calŭ, cei 30,000 cai consumaţĭ au datŭ o sumă de 7,500,000 chilograme carne próspĕtă. La 5 Octomvre ministrulŭ de comerţŭ taxă preţulŭ carnei de I-a categoriă la 1 leu 80 banĭ, de a doua categoriă la 1 leu 40 banĭ şi de a treia categoriă la 80 banĭ. Inaintea rĕsboiului erau la Paris vre-o 30 măcelării de cai, astăḑĭ suntŭ 40. Carnea unorŭ cai are unŭ gustŭ şi câte odată o tăriă neplăcută persónelorŭ care mănâncă pentru ântéia óră. Iată mijloculŭ propusŭ de d. doctorŭ Jules Guérin pentru a face sĕ dispară aceste elemente de inferioritate: »Carnea de calŭ preparată cu sosurĭ din diferite legumĭ, s. ex. unŭ »filet« póte rivalisá cu cele mai bune fileurĭ din carne de bou, preparate cu sosŭ de maderă séu „à la provençale.“ Consumaţiunea carnei de calŭ face de asemenea marĭ progrese în Belgia, Germania şi Elveţia. La Viena în 1853 o rĕscólă isbucnì, în scopulŭ d'a împedicá pe experimentatorĭ d'a se aduná la unŭ prânḑŭ unde voiau sĕ încerce gustulŭ noului alimentŭ, dar astăḑĭ consumaţiunea acestei cărnĭ se urcă totŭ în Viena la 3 milióne de chilograme. Totulŭ ne face sĕ credemŭ că în Francia, la Paris celŭ puţinŭ, carnea de calŭ îşĭ va câştigá causa; deja mai multe firme se scriu astfelŭ: Măcelăriă de carne de calŭ; măcelării fórte frumóse şi aşeḑate pe înălţimele Montmartrului şi Bellevillului. Industrialulŭ şcie ce face: din momentulŭ ce anunţă unŭ articolŭ da consumaţiune, însemnéză că acestŭ articolŭ are muşterii.

***

Sora generalului Gordon şi Zebher-paşa. — Sora generalului Gordon a adresatŭ o scrisóre lui Zebher-paşa (celŭ care a fostŭ arestatŭ la Cair), rugându'lŭ sĕ intervie pe lêngă Mahdiulŭ pentru a'i da obiectele şi hârtiile găsite la apĕrătorulŭ Karthumului. Zebher-paşa a rĕspunsŭ prin următórea scrisóre: »Dómnă! Vĕ mulţămescŭ, de onórea ce mi-aţĭ făcutŭ d'a'mĭ adresa scrisórea d-vóstră dela 13 Februariu. Nu potŭ, pentru marea mea părere de rĕu, a intra în relaţiunĭ cu pretendentulŭ care pórtă numele de Mahdiu. Nu cunoscŭ pe acestŭ omŭ şi nu sunt rudă cu dênsulŭ. Elŭ nu face parte din tribulŭ meu, nicĭ din vr'unulŭ din triburile carĭ sunt aliate cu noi. Ecă pentruce sunt nevoitŭ d'a vĕ refusa unŭ serviciu pe care aşŭ dori din inimă sĕ vi'lŭ facŭ. Binevoiţĭ, dómnă, a primi d'o dată cu scuzele mele espresiunea celui mai adêncŭ respectŭ, şi credeţĭ în sinceritatea celorŭ ce vĕ spunŭ.«

***

Bĕtrêneţea femeilorŭ. — Când începe o femee a îmbĕtrâni? Acéstă întrebare a fostŭ pusă de curêndŭ într'o adunare de dómne. — Când ese celŭ ântéiu pĕrŭ albŭ, ḑice una. — Când înceteză de a mai inspira amorulŭ, ḑise o alta. O bunică de şéseḑecĭ de anĭ cu pĕrulŭ albŭ, fù alésă ca arbitru. — »Ce voiţĭ sĕ sciu eu? ḑise ea, întrebaţĭ de acésta pe o femee bĕtrână.«

***

Móşele în armată. — »Ḑiarulŭ militarŭ« din St.-Petersburg publică o decisiune ministerială prin care bataliónele de vênătorĭ 2, 3, 5 şi 8 din Siberia vorŭ avè pe viitorŭ fie-care câte o móşe. Fie-care din aceste móşe va primi 300 ruble léfă şi 100 ruble ca despăgubire pentru mâncare. Nu cumva în Rusia s'a întorsŭ lumea pe dosŭ?

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4% . . .	99.50	Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Rentă de hârtiă 5% . .	94.10	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	98.75	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	119.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122 50	Renta de hârtiă austriacă	83.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.90	Renta de arg. austr. . .	83.90
Bonurĭ rurale ungare . .	102.90	Renta de aurŭ austr. . .	108 80
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C3.—	Losurile din 1860 . . .	139 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—	Acţiunile băncel austro-ungare	864 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Act. băncel de creditŭ ung.	311.25
Bonurĭ rurale transilvane	101.60	Act. băncel de creditŭ austr.	303.10
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 81
		Napoleon-d'orĭ	9.79½
		Mărcĭ 100 imp. germ. . .	60.55
		Londra 10 Livres sterlinge	124.15

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Martie st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	92¼	—
Renta rom. amort. (5%) . .	94¼	—
» convert. (6%) . .	89¾	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.) . .	32	—
Credit fonc. rural (7%) . .	100½	—
» „ „ (5%) . .	85¾	—
» » urban (7%) . .	97	—
» » » (6%) . .	90¼	—
» » » (5%) . .	83½	—
Banca naţională a României	1200	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	300	—
« » » Naţională . .	223	—
Aurŭ	12.½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Martie st. n. 1885.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.74	Vênd.	8.78
Argint românesc	»	8.70	»	8.72
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.04	»	11.06
Imperialĭ	»	10.02	»	10.04
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	126.—	„	127.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ bine voi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885, prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

Administraţiunea »Gazetei Transilvaniei.«

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ face la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ.

Administr. „Gaz. Trans.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.